Ilmub 2 korda nädalas kolmap. ja laupäeval.
Toimetus ja talitus
Jõhvis
Turuplats Nr. 1.
Kõnetraat nr. 4.
Toimetaja kõnetunnid kella 11—1.
Talitus avatud 9—6.
Kuulutuste hinnad:
veeru millimeeter kuulutusküljel 3 snt. eesküljel 10 senti, tekstis 12 senti.

ALUTAGUSE ELU

Jõhvi ja Alutaguse häälekandja

Üksik number 5 senti.
Tellimishind postiga:
1 kuu—40 senti, 3 kuud — 125 senti, 6 kuud — 230 senti ja aastaks —450 snt.
Välismaale poole kallim.
Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid ja postiagentuurid.

Nr. 88 (437). Jõhwis, laupäewal, 17. ſeptembril 1932. a. **III. aastakäik**

Kino „KOIT'

Kõnetraat 2—44.

Algus ärip. kell 5 õht., pühapäev. kell 3 p. l.

Pääsetähed 10—50 s.
Kassa avatud pool tundi enne algust.

15. sept. ja edasi. Suurejooneline heliesietendus! 15. sept. ja edasi.

Näitelina hiilgavamad tähed publiku lemmikud

Liane Haid ja **Villi Forst**

hooaja parimas suurfilmis

„Arkaadia prints“

Väljapaistev helioperett VALTER REISCHI käsikirja järele. ROBERT STOLZ'i võluv muusika KARL HARTL'i hiilgav lavastus.

LIANE HAID — võluv graatsiline ja elegantne, **VILLI FORST** — viimaks ometi temale sobivas osas.

Tegevus, mis pakub kõike, mida publik näha soovib! Maalirikas Itaalia loodus!

Filmi löökpalad: 1) „Mul on üks suur koduigatsus“. 2) „See on Arkaadia päike“. II. LISAPILT.

Kino „Rekord“. 15. sept. ja edasi.

Suurejooneline kahekordne löökeeskava!
I. Saksa koomiku: RALPH ARTHUR ROBERTS, FRITZ SCHLETZ, LUCIE ENGLISCH ja teised filmis.

„Truuduseta abielumehed“

Mängib kuulus DAJAS BELA orkester.
II. Huvi küllane löökfilm **HAROLD LEOYDIGA.**

Harold teeb karjääri

III. LISAPILT.
Algus kell 6, pühap. kell 3 p. Pääsetähed: 20 s. — 50 s.

Kalevivabriku tuletõrje 85 aasta juubel.

Narwa wanima tuletõrje organisatsiooni juubelipäew on täna, laupäewal.

Täna, laupäewal pühitſeb Narwa wanim tuletõrje-organiſatſioon — Narwa kalewi manufaktuuri tuletõrje-meeskond oma 85 aasta tegewuſe juubelit.

Narwa kalewiwabriku tuletõrje loodi tegelikult 1834. a., ſeega 98 a. tagaſi, parun Stieglitzi manufaktuuri aſutamiſe ajal. Tol ajal olid wabrikuhooned weel puuehitiſed, mistõttu tuletõrje oli hädawajalik. Wabrikus töötas ſel ajal 400 inimeſt. Tuletõrjujaid oli algaastail kogu wabriku peale kõigeſt 6—10 meeſt. Warustus oli üsna algeline: mõned nahkkiiwrid ja ainukeſe tehniliſe tulekustutus-wahendina tarwitati

käſipumpa, mille juure kuuluwat weereſerwuaari täideti paugedega.

Neid eſemeid ſäilitatakſe weel praegugi. 1847. a., mil puiſete wabrikuhoonete aſemele kerkiſid kiwiehitiſed, üksikud tuletõrjujad, kes ſeni tegutſeſid igaüks omal algatuſel, koonduſid ja moodustaſid tuletõrje-komando, mis ſai ka

eſimeſeks tuletõrje organiſatſiooniks Narwas.

Selleſt aastaſt alates arwestatakſe ka meeskonna wanaduſt. (Komando aſutajate kohta arhiiwis andmed puuduwad). Sedamööda, kuidas wabrik arenes, täienes ja kaswas ka tuletõrje. 1850. a. meeskonnale telliti Londoniſt hobustega weetaw aurupump ja kaks tugewajõuliſt käſipritſi, mis praegugi weel on tarwituſel. Wabriku meeskonnal tol ajal oli küllalt tööd, et kogu linna eeſt tuleohu wastu walwel olla, ſeſt teiſi tuletõrje-ſeltſe polnud. 50 aasta jooksul komando arenes edukalt igaſugu annetiste ja kingituste waral, nii et 1897. a. mil, Narwa oli ſiginud juba teiſi tuletõrje-organiſatſioone, oli kalewiwabriku komando, wõrreldes teistega,

tehniliſelt kõige täiuslikum.

Meeskonda kuulus ſiis 140 meeſt. 1910. a. wabriku elektrijaama juure ſeati wabrikut weega warustama tugewajõuline elektripump, mis kuni tänini on ſeisnud ka tuletõrje teenistuſes. Praegu kuulub kalewiwabriku tuletõrje-komandosſe 70 meeſt (50 tuletõrjujat ja 20 ülemat ühes abidega). Meeskonna üldjuhiks on G. Gutfeldt, peameheks R. Borhard, peamehe abideks on G. Walter ja A. Fridolin ning adjutandiks. K. Anton. Komando wanim tuletõrjuja on J. Ärtis, kes juba 50 aastat on ſeisnud tuletõrje teenistuſes.

Talusüütaja 3½ a. wangiroodu.

Kui sulase ja perenaise wahel hakkas arm jahtuma.

Läinud kolmapäewal Rakwere-Paide rahukogu, Rakweres, karistas Narwa elanikku Woldemar Maanaſt, 21 a. wana, Püsſi wallas, Purtſe külas toimepandud kuritahtliku taluhoone ſüütamiſe päraſt 3½-aastaſe wangiroodugа.

*

Püsſi wallas, Purtſe külas elutſew leſk taluperenaine Liſette Körts palkas omale ſulaſeks läinud aasta ſügiſel Narwaſt pärit noormehe Woldemar Maanaſe. Perenaiſe ja noore ſulaſe wahel tekkis peagi ſoe wahekord, nii et noormees unustas warsti ſulaſekohustuſed ja tundis end majas peremehena. See nähtawasti perenaiſele ei meeldinud, milleſt tekkiſid omawaheliſed tülid. Perenaiſel oli parajasti walminud uus elamu, kuhu ta pidi mõne päewa päraſt ſisſe kolima, ſulaſe aga teenistuſeſt wallandama. 9. jaanuari hommikul W. Maanas pidi hariliku korra järele minema lauta loomi ſöötma. Laudaſt wõttis W. Maanas mitu õlekubu, wiis uue elamu korterisſe ning pani tule otſa, kawatſuſega maja maha põletada. Tulele ſuudeti aga õigel ajal panna piir. Sulane oli aga kadunud nagu maa alla. Korraldati üleriiklik otſimine, kuid ſee ei annud tagajärgi. 20. aprillil ilmus W. Maanas iſe Narwa kriminaalpolitſeisſe, tunnistas oma ſüü üles ja palus wõtta ennaſt wahi alla.

Rakwere-Paide rahukogu mõistis W. Maanaſele, arwesſe wõttes eelwangistuſt, ülaltoodud karistuſe.

6 õpilasringi ühisgümnaasiumis.

Narwa ühisgümnaasiumis peeti õpilasühingu peakoosolek, kus ühingu eſimeheks waliti Georg Ney ja rewisjonikomisjoni—Ewald Holm, Johannes Wälja ja Albert Waht. Sama ühingu koosoleku poolt waliti ka 6 ringi juhatuſed. Sportringi juhatusſe—Roland Ilwes (eſimees). P. Korjus, A. Holm, L. Ülle ja E. Lasſen, Karskusringi — Eewi Lasſen (eſinaine), H. Reitsnik, P. Gustel, J. Söster ja L. Soplepman. Tehniliſe ringi — Bruno Lepik (eſimees), T. Lukman ja L. Klement. Male ringi — Kukke (eſimees), A. Holm ja K. Torpan. Kirjandusringi — E. Lasſen, H. Reitsnik (eſinaine), P. Gustel, J. Söster ja E. Munak. Draamaringi — A. Sikkel (eſimees), H. Reitsnik, J. Söster, W. Martinſon ja L. Anton.

Plüsſa jõele aſetatakſe parw.

Kuna Plüsſa jõe ſild on juba niiwõrd lagunenud, et ta ei kanna peal iſegi enam rasket koormat, ſiis otſustati ſild lammutada ning tema aſemele ehitada ſuurem parw. Praegu on parwe ehitamine Narwajõe ülemjooksul käimas.

Kommertspank maksab.

Makſujõuetuks tunnustatud Eesti Kommertspanga kreeditoridele hakati neljapäewal maksma raha. Maksti 20 protſ. nõudeſummaſt. Kahjukannatajaid on mitu tuhat. Eſimeſeks rahulduſeks neile on reſerweeritud umbes 500 tuh. kr. Kõige ſuurem ſumma, mis panga makſujõuetuks tunnustamiſel jäi panka, ulatub 200.000 kroonile. See kuulub ühele tuntud aktſiaseltſile. Selleſt rahaſt wiimane ſaab nüüd kätte 4000 krooni. Rahamaksmine algas neljapäewa hommikul kell 10.

Jaapan tunnistas Mandſchuuria iſeſeiswaks.

Kirjutati alla lepingule, millega Jaapan tuunustab ametlikult uut Mandſhukuo riiki. Allakirjutamiſe toiminguſt wõtſid oſa Mandſhukuo walitſuſe juht Pu-Yi (endine keiſer) ja Jaapani wägede ülemjuhataja kindral Muto.

Muudatus aiakontsertides.

Orkestrantide ühing kawatſeb eelolewaſt nädalaſt alates ära jätta Pimeaias keskuädala-õhtuſed kontſerdid, ſelle aſemel aga korraldada muuſikat pühapäewiti kella 12—2 päewal. Kui ilmad ſoodſad, püſiks kontſerdid endiſelt 5 korda nädalas ja nimelt: teiſipäewal, neljapäewal, laupäewal ja pühapäewal kella 7—9 õhtul ja peale ſelle weel päewane kontſert pühapäewiti kella 12—2. Hiljem, kui õhtud külmemaks muutuwad, loobutakſe õhtustest kontſertideſt ja jääb püſima waid päewane muuſika pühapäewiti.

Kreenholmi haigekasſa lõpetas aastategewuſe 10.423,09-kroonilise ülejäägiga.

Kolmapäewal pidas Kreenholmi wabriku haigekasſa oma aastakoosoleku. Nagu aruandeſt ſelgub, on haigekasſa tegutſenud ſuure ülejäägiga. Aasta jooksul on kasſa annud ülejääki 10.423,09 krooni. Seega on Kreenholmi wabriku haigekasſa üheks jõukamaks kogu riigis.

Narva linnavolikogu korraline koosolek

peetakſe teiſipäewal, 20. ſkp. Päewakorras: linna 1932./33. aasta liſaeelarwe nr. 2; Kreenholmi puuwillaſaaduste manufaktuuri o.-ü. wastulauſe uute turbiinide ja generaatorite makſustamiſe kohta 1932. aastaks, palwega makſu wähendada; trahterimakſu ſumma kindlaksmääramine 1933. aastaks; märgukirja eſitamiſe küſimus wabar. walitſuſele trahteriäri ning piirituſe ja alkoholiste jookide müügi ſeaduste muutmiſeks; põhimõtteliste otſuste wastuwõtmine 1) linna 3. wene algkooli ülewiimiſe kohta W. Kruglowi pärijate majaſt P. Orlowi nimel. kaswatusmaja ruumidesſe, Ingeri tän. 7, ja 2) nimetatud kaswatusmaja hoonete ja nende juure kuuluwa maa-ala rentimine linnale 10 aastaks, ſ. m. Päewakorras on üldſe 11 punkti.

Heinakuhi põles ära.

Ööl wastu 14. ſkp. põles Maidla wallas, Raba külas metſawahi Willem Steinbergi heinakuhi, milles oli heinu 800 kg, kahjuſummas 25 kr. Milleſt heinakuhi ſüttis, pole teada.

Wikerkaar kuupaistel.

Narwas nähti kuuwarjutuſt.

Läinud kolmapäewa õhtul kella 9 paiku wõis näha põhjataewas kuupaistel wõrdlemiſi ſelget wikerkaart. Ka olewat ſamal ööl Narwas nähtud kuuwarjutuſt.

NWTS naisgrupi liikmeile.

Palutakſe kõiki Narwa Wabat. Tuletõrje Ühingu naisgrupi liikmeid 21. ſept. kell 7 õhtul ilmuda ühingu ruumi, Tulewiku t. nr. 7.
NWTÜ naisgrupi juhatus.

Kiriklikke teated.

Baptisti kirik Madiſe t. nr. 25.

Laupäewal, 17. ſept. õhtul kell 6 palwetund. Kõneleb jutlustaja Pasſelman teemil: Sõna ristilt „maha jäetud.“

Pühapäewal, 18. ſept. hommikul kell 10 jumalateenistus, kõnelewad jutlustaja P. Pasſelman ja teiſed. Kell ½11 pühapäewal lastele. Peale lõunat kell 5 ewangeliſatſioon. Kawas: deklamatſioon, kõned, laulud, keelpillid ja kõne teemil: Wabaduſe wõitlus „Waeſed ja tundmatud.“ P. Pasſelman.

Teie olete kõik tere tulemaſt!

Ööwalwe apteegid.

Kuni 19. ſeptembrini on Narwas ööwalwe Peetri apteegis, Peetri platſil. 20.—27. ſkp. on ööwalwe Haigekasſa apteegis, Malmi tän. — N.-Jõeſuus on ööwalwe alewi apteegis, Wabaduſe tän., ja Jõhwis — Jõhwi alewi apteegis, Turu platſil.

„Skating“ „Skating“

Täna kõik „SKATING'ISSE“ kauaoodatud esietendusele! Noorsoole lubatud!

Teie kuulete esimest korda kuulsat ületamatut näitlejat „Casanova“, „Mihail Strogovi“ ja „Hadzhi murati“ kangelast

Ivan Moszuhini tema esimeses valgushelifilmis

„SEERSANT X“

Vene ohvitseri traagiline saatus, tema läbielamusi võõraste leegionis 12 jaos. Sisult, lavastuselt ja mängult võimsa kire ja kõikandestava armastuse draama. Europa Marlene Diedrich **Trude von Molo, Peeter Vossi, Lidia Neverovsky** ja t. kaasteg. Vene režissööri **Vladimir Strizhevski** lavastus. Kunstiline juhatus: **Aleksander Volkov.** Muusika: **Rene Mercier.**

Algus kell 6. Aukaardid maksvusetud.

Diviisi staap lahkus Narvast.

Suurejooneline ärasaatmine jaamas.

Neljapäewal, 15. ſeptembril, kell ½8 õhtul lahkus Narwaſt ſoomusrong „Kapten Irwel“ 1. diwiiſi ſtaab terwes kooſseiſus eesotſas kindral A. Tõnisſoniga. Samal rongil lahkus Narwaſt ka diwiiſi orkester. Äraſaatmine Narwa jaamas kujunes piduliknks ſündmuſeks, milleſt wõttis oſa 4—5000 inimeſt.

Jaamas oli üles riwistatud tuletõrje, kaitſeliit, wabadusſõjalaſed, garniſoni wäeoſi, naiskodukaitſe, ſkautid, gaidid, piiriwalwurid ja ſeltskondlikud organiſatſioonid eesotſas linnapea J. Lutſuga; peale ſelle 300-liikmeline Narwa ſegalaulukoor R. Ulmi juhatuſel. Juba tund aega enne rongi wäljumiſt hakkas rahwaſt jaama koguma ja warsti kihas ka jaama lähem ümbrus inimmurruſt.

Kindral A. Tõnisſoni ſaabudes eſines kõnega Narwa linnawolikogu juhataja J. Hanſing, kes awaldas kahetſuſt kindrali ja 1. diwiiſi ſtaabi lahkumiſe üle Narwaſt. Järgnewalt 300-liikmeline ſegalaulukoor R. Ulmi juhatuſel kandis ette wõimſalt kolm laulu. Wastates J. Hanſingule, tähendas kindral, et lahkumine Narwaſt on kujunenud talle raskeks ja et ta alati püüab Narwale abiks olla oma nõu ja jõuga.

Wahepeal garniſoni ja naiskodukaitſe daamid annetaſid lilli kõigile lahkujaile. Lahkumiſe wiimaſel hetkel linnapea J. Luts ſoowis kindralile õnne ja edu uuel elukohal, millele järgnes ſüdamlik käepigistus. Seejärele kindral Tõnisſon pööras weel paari ſõnaga rahwa poole, rõhutades, et ta Narwat ei unusta.

Reede hommikul kell 8 korraldati Rakwere jaamas ametlik wastuwõtt kindral A. Tõnisſonile ja diwiiſi ſtaabile.

Sissetuletulek tuletõrjepäevast 1355 kr.

Peetri selts kõige agaram korjaja.

Läinud laupäewal ja pühapäewal üleriikliſe tuletõrjepäewa korjandus andis Narwas ſisſetulekut 1.355 kr. 55 ſenti (karbikorjanduſeſt 502 kr. 04 ſenti ja korjanduslehtedega 850 kr. 51 ſenti), mis läinud aastal korjanduſeſt ſaadud ſummaſt on piſut wäikſem. Üksikuteſt tuletõrje-organiſatſiooni̇deſt korjaſid: Peetri wabat. tuletõrje-ſelts karpidega 164 kr. 30 ſ. ja korjanduslehtedega 326 kr. 45 ſ., linna tulet.-ſelts karpidega 113 kr. 65 ſ. ja lehtedega 114 kr. 60 ſ., Jaanilinna tulet.-ſelts karpidega 55 kr. 57 ſ. ja lehtedega 109 kr. 20 ſ., tulet. ſanitaarſelts karpidega 57 kr. 97 ſ. ja lehtedega 34 kr. 16 ſ., kalewiwabriku meeskond karpidega 46 kr. 44 ſ. ja lehtedega 85 kr., linawabriku komando karpidega 28 kr. 31 ſ. ja lehtedega 54 kr. 15 ſ. ning Kreenholmi tulet. meeskond karpidega 35 kr. ja lehtedega 47 kr.

Kirevad õhtud E. s. „Ilmarises“

Laupäewal, 17. ſept. ja pühapäewal, 18. ſept. on E. ſ. „Ilmariſes“ kirewad õhtud. Tantſu waheaegadel lawaliſi ettekandeid R. Waldofilt, E. Turbanilt, O. Metſalt, K. Karukäpalt, H. Prokudalt, A. Rannamehelt ja t.

Uudis! Kaks rewüü-fox-trotti orkestri ſaatel lauludega „Kaks õrna ſiniſilma“ ja „Wera“. Tantſuks mängib Jazz-band L. Wigla juhatuſel. Õhtute algus kell 9.

Rahwamaja Eesti-Ingerisſe.

Eesti-Ingeri haridusſeltſi koosolekul otſustati Ingeri rahwamaja ehitamiſe küſimus. Rahwamaja ehitamiſe eeltöödega tehakſe alguſt käeſolewal ſügiſel. Rahwamajade aſutamiſe ſeaduſe aluſel tahetakſe hankida laenu Maapangalt ja toetuſt haridusministeeriumilt. Hoone läheks maksma 5000 kr. Waremalt oli kawatſus osta Türſamäe mõiſa härrastemaja, kuid nüüd õnnestus ſaada N.-Jõeſuuſt 1500 kr. eeſt kahekordne ſuwila, wäikeste kuludega. Hoone nurgakiwipanek toimuks ſel ſügiſel. Tänawu pühitſeb Ingeri haridusſelts ühtlaſi 10 a. tegewuſe juubelit.

Võõrasteleegioni rong kukkus kuristikku

Sõjawäerong Prantſuſe wõõrasteleegioni wäeoſadega, kokku 510 ohwitſeri ja ſõdurit, ſookſis Tlemceni (Alſhiirias) lähedal roobasteſt wälja ja kukkus kuristikku. Umbes 120 meeſt ſai ſurma ja 150 haawata, nende hulgas wäga paljud raskesti. Seni on kätte ſaadud umbes 100 laipa. Kataſtroofi põhjuſeks arwatakſe olewat asjaolu, et wiimaſed rängad wihmawalingud olid teemulli läbi leotanud ja oſalt ära uhtunud.

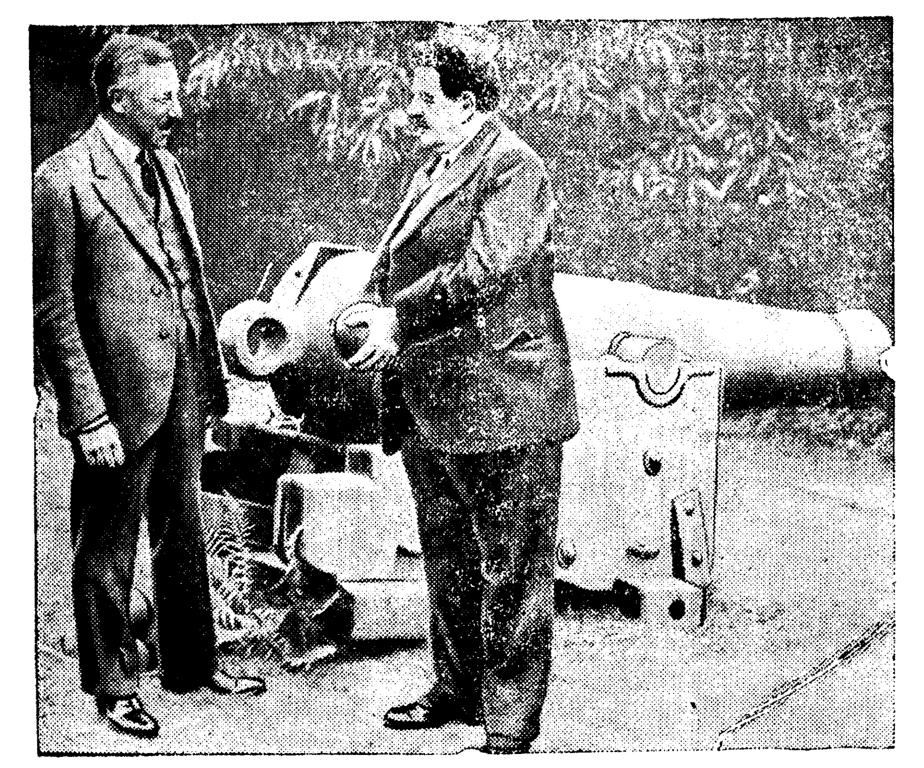

Ingliſe-prantſuſe miniſtrite kohtumine.

Prantſuſe peaminister Herriot (paremal) ja ingliſe ſiſeminister ſir Herbet Samuel wiibiſid hiljuti koos ingliſe kanaliſaarel Jerſeyl. Miniſtrite kohtumiſega ühenduſes liiguwad kuulduſed, nagu oleks ſee aſetleidnud poliitilistel põhjustel. Ühelt poolt arwatakſe, et miniſtritel oli läbirääkimiſt üleilmliku majanduskonwerentſi kokkukutſumiſeks, teiſelt poolt, et kõne all oli ſakſa kaitſewäe tugewnemiſe küſimus.

Näljarahutuſed Wenemaal.

Iwanowo-Wosnesſenski mäsſajad aeti laiali ſuurtükitulega. — Punawägi ja GPU rahutuſt maha ſurumas.

Surmawikat niidab wiljawargaid.

„Daily Expresſi" Moſkwa kirjaſaatja teatab laialisteſt näljarahutusteſt Wenemaal. Iwanowo-Wosnesſenskis walitſuswõimude poolt aeti mäsſajad laiali ſuurtükitulega. Rahutuſed ſuruti maha punawäe ja GPU wäeoſade abil.

Mitmelt poolt üle maa tulewad teated kollektiiwmajapidamiste täieliſeſt nurjaminekuſt. „Journali" teatel wõimude poolt ſurmanuhtluſe dekreedi põhjal on lastud maha juba 234 „wiljawaraſt".

*

„Krasnaja Gaſeta" 7. ſeptembriſt teatab uuteſt ſurmaotſusteſt. Peterburi oblasti kohus mõistis nimelt ſurma mahalaſkmiſe läbi kolm wiljawaraſt — Frolowi, Saputrjaewi ja Gorlanowi.

*

„Prawda" brigaadid toimetaſid neil päewil rea Moſkwa wakſalite järelewaatuſt. Tagajärjed olid üsna kurwad. Selgus, et Moſkwa-Kurski liini kaubajaama platwormil, kuhu laaditakſe maha aiawilja, puudub igaſugune järelewalwe. Karjas „proowiwad" jaama tööliſed eesotſas riigikontrolli walwuriga arbuuſe. Mõni mees ajab kõikide nähes tomateid taskud täis. Kurski jaama platwormil aſuwad terwed pagaſiſaadetiste mäed. Ühele lastewankrile on laotud 7 kasti õuntega. Eluſad wähjad kerges warbkastis on mahutatud raskete tammelaudade alla. Platwormil ſagiwad ſajad inimeſed — pagaſiſaajad. Igaüks otſib oma pagaſit. Paljud kastid on awatud ja kraamiſt tühjendatud.

Pagaſikontori juhataja brigaadi küſimuſe peale, kuidas ta wõitleb raudteewarguste wastu, kostis rahulikult: „Sinna pole midagi parata". — Sawelowi raudteeliinil warguſed on muutunud igapäewaſeks asjaks.

Eestis 120 pôtra ja 9500 metskitse.

Jahiloomade ja -lindude juurdekasv näitab järjekindlat tõusu.

1925. a. loeti meie metſades 24 põtra, 3840 metskitſe ja 1400 mõtuſt, 1931. a. andmed näitawad aga juba 120 põtra, 9500 metskitſe, 2060 mõtuſt. Ka teiste loomade arw on tunduwalt ſuurenenud, ainult hall jänes wäheneb kohutawalt, milles ſüüdi hulkuwad koerad ja kasſid ning laialdane jaht tema peale eramaadel. Mõtuste üldarw on tegelikult palju ſuurem, kuna ſaadakſe regiſtreerida ainult neid linde, kes laulawad.

Jahiloomade ja -lindude juurdekaswu on ſuurelt põhjustanud karm waheleastumine omawoliliste jahipidajate tegewuſele, röövlindude häwitamine ja jahihoiumetſade aſutamine. Praegu on meil 119.420 ha metſa, kus igaſugune jahipidamine keelatud.

Kõik loevad „Alutaguse Elu".

Kohtla õlivabrikus vabaneb töölisi.

Inglaste õliwabrikus Kohtlas, mis kuulub firmale New Conſolidated Gold-Jieds Limited, on wallandatud ametiſt 40 meestööliſt. Põhjuſeks on asjaolu, et talwel ei kawatſe wabrikul töötada kõikide retortidega. Senini oli ſeal tehaſes ametis 181 tööliſt.

Wirumaa õpetajatepäew 24. ſept. Rakweres.

Wirumaa Õpetajate Liit korraldab 24. ſeptembril Rakwere Rahwamajas Wirumaa õpetajatepäewa, alguſega kell 3 päewal. Ühes õpetajatepäewaga peab Liit oma 15. aastapäewa.

Õpetajatepäewa kawas on: 1. Ülewaade Wir. Õp. Liidu tegewuſeſt. 2. „Meie hariduſe ſuund" — ref. J. Tork, 3. „Test hindamisabinõuna koolitöös" — ref. J. Käis. 4. „Noorſoo waimliſe arengu astmed" — ref. mag. A. Elango.

Talwine ſõiduplaan tuleb.

„Piimaronge" Narwa.

Oktoobris hakkab maksma raudteede talwine ſõiduplaan, mis oli teedeministeeriumi liiklemiskomitees kaalumiſel. Liiklemiskomitee tegi mõne muudatuſe raudteewalitſuſe ettepanekus. Talwiſe ſõiduplaani järele hakkawad Tallinn — Tartu (kell 23 30) ja Tallinn — Narwa (kell 0.30) rongid jälle koos ühe rongina Tallinnaſt wäljuma. Tagaſitulekul ühinewad rongid jällegi Tapal. Hommikune reiſirong Narwa kaotatakſe, aſemele ſeatakſe „piimarong," mis weab ka reiſijaid. Samuti ühendatakſe rongid, mis wäljuwad kitſaroopaliſel Wiljandi ja Pärnu ſuunas.

Parwetus Narwajõel lõppes.

Käesolewal nädalal lõppes ametlikult Narwajõel palgiparwetus. Parwetustöö oli ſel aastal üldiſelt poole wäikſem, kui ta ſeda oli eelmistel aastatel. Nii olid tublisti üle poole parwetustööliste ſel ſuwel täielikult tegewuſeta.

20-kroonilised liikwele.

Uued pangatähed tulewad 1. oktoobriſt.

Eesti panga poolt lastakſe liikwele 1. oktoobriſt ſ. a. uued 20-krooniliſed pangatähed.

Uued rahad on trükitud walgele rahapaberile, mille weſimärk kujutab horiſontaalſeid ſikk-ſakk jooni ja keskel ülalt alla jookswat arw „20" märkideſt kujundatud wööd.

Pangatähtede põhiwärw on hall-roheline ja nende ſuurus 140×85 mm.

Kes on Trotski arvates „nazid".

Ühes oma wiimasteſt kirjutisteſt Leo Trotski iſeloomustab terawmeelſelt neid ringe, milliſeiſt on pärit Hitleri pooldajad.

Trotski kirjutab:

„Sakſa rahwusſotſialistide liikumiſt tuleb waadata kui epideemiliſt meeleheite hüsteerikat, mis on haaranud deklasſeeritud elemente: laostunud wäikekaupmehi, käſitöölisi ja talunikke, tööta tööliſi, maailmaſõja ohwitſere, kes — kuigi ſaid Raudristi — ei ſaanud ſiiski pajukit; edaſi kontoriametnikke, kelle kontorid ſuleti, pankroti läinud pankade raamatupidajaid, tööta inſenere; arste, kelle patſiendid põewad küll weel edaſi, aga ei taha maksta."

Austusaktus 1. diwiisi juhtkonnale.

Aktuſel anti üle kindral Tõnisſonile, kolonel Triigile ja orkeſtrijuht Knuudele kingituſed.

Läinud kesknädala õhtul oli raekojas korraldatud I. diwiiſi staabi lahkumiſe puhul lahkumisaktus I. diwiiſi juhtkonnale. Aktuſel linnapea J. Luts Narwa organiſatſioonide nimel andis kindral Tõnisſonile üle lugupidamismärgina kingituſe — hõbedaſe kohwiſerwiiſi, kolonel Triigile — kristalliſt weiniſerwiiſi ja orkeſtrijuhile Knuudele — kastike lauahõbedat. Kingituste wäärtus on ligemale 700 krooni. Soome aukonſul J. Luſt andis kindral Tõnisſonile üle Soome preſidendi poolt Walge Rooſi I. järgi komandoori aumärgi. Aktuſele oli organiſatſioonide esindajaid ilmunud 70 ümber, eesotſas linnapea Lutſuga ja wolikogu juhataja Hanſingiga. Raekoja ſaal oli ilupuudega kaunistatud.

Linnapea Luts oma kõnes hindas kõrgelt kindrali teeneid Wabadusſõjas, eriti Narwa linna kaitſemiſel, ſamuti ka hää wahekorra loomiſel ſeltskonna ja kaitſewäe wahel. Linnapeale wastates tähendas kindral Tõnisſon, et ta on püüdnud toimida oma parema arusaamiſe järele ja et nüüd lahkub Narwaſt waid olude ſunnil. Samuti tähendas ka kolonel Triik, et ta raske ſüdamega peab Narwaſt lahkuma, kus 8 aasta jooksul leidnud palju häid ſõpru.

Jumalagajätmiſe eel wõttis kindral Tõnisſon weel kord ſõna ja tähendas, et ta Narwaſt lahkub waid pooleldi — „ühe jalaga", kuna 1. diwiiſi juhina jääb ta tihedasſe ühenduſe Narwaga.

2.853 last Narwas koolipingis.

Keſkkoolõpilaste arw kahanenud.

Narwa linnawalitſuſe haridus-oſakond on koostanud andmed Narwa koolide õpilaste arwu kohta käesolewal õppeaastal. Narwa koolides on üldſe 2.853 õpilaſt, misſugune arw on piſut wäikſem wõrreldes läinud aasta õpilaste arwuga. Kokkukuiwamiſt oſutab õpilaste arw keſkkoolides, mida nähtawasti tingib majanduslikult raske aeg. Kõigil wanematel pole wõimalus oma lastele kõrge õppemakſu tõttu lubada keſkkooliharidust.

Algkoolides on praegu õpilaſi 2.157: 3. eesti algkoolis — 501, 4. e. algk. — 223, 5. e. algk. — 66, 6. e. algk. — 262, 7. e. algk. — 457, 1. wene algk. — 222, 3. w. algk. — 215 ja 4. wene algk. — 211 õpilaſt. Kutſe koolides õpib 296 õpilaſt. Neiſt tööstuskoolis 132, tööstusõpilaste koolis 78 ja naiskutſekoolis 86 õpilaſt. Keſkkoolides on õpilaste arw 400: ühisgümnaaſiumis 249 ja wene ühisgümnaaſiumis 151 õpilaſt.

Mälestussammas Wiru rinde sambale.

Pühapäewal, 18. ſept., awatakſe kapten Jaan Tõnisſonile mälestusſammas Rakwere garniſoni kalmistul.

18. ſept. ſ. a. kell 1 p. awatakſe Rakwere garniſoni kalmistul kapten Jaan Tõnnisſoni mälestusſammas. Mälestusſamba awab Wiru wäerinna juht wabadusſõjas kindral Tõnisſon.

Wabadusſõja päewil teadis iga mees Wiru rindel Tõnisſoni patareid ja ta juhti. See tagaſihoidlik, rahuliku ülesastumiſega ſuurtükiwäe kapten ei tunnud olukorda, kuſt wõitjana ei oleks wälja tulnud, oli ſee ſiis Nägawere wäljadel, Neeruti mägedes wõi Narwajõe kaldamail, ſeal, kus lõplikult murti waenlaſe wastupanu ja pealetung. Külmawereline ja rahulik oli ta alati, olles ſõdurina ja iſamaa pojana eeskujuks alluwaile, karastades neis usku õilſasſe aatesſe — Eesti iſeſeiswusſe ja raudkindlat wõidutahet. Kergendatult ohkas iga jalawäemees tuleliinil, kui kuulis Tõnnisſoni mehiſe patarei „terwituſi" waenlaſile; rõõmſaks ja julgemaks muutus ka iga narwalaſe meel, kui öiſes pimeduſes ſähwataſid Tõnisſoni patarei tulekeeled. See oli mees, kes täitis talle antud ülesanded, kes oma kohuſetundega ja oſawuſega oli erkſaim walwur Wiru rindel.

Kuid mitte üksnes hää laſkja, mitte ainult kohuſetruu ſõjamees, waid ka iſalikult hoolas ja ſüdamlik ülemus, — ſelliſena tunnewad kadunut ta alluwad.

Sõja lõppedes Wiru wäerinna ülem kindral Tõnisſon andis kapten Tõnisſoni patarei kohta hinnangu: Kõige hiilgawam patarei! Kapten Tõnisſoni teeneid on Wabariigi walitſus hinnanud 1. liigi 3. järgu ja 2. liigi 3. järgu wabadusristidega.

Nüüd juba 5 aastat puudub meie keskel ſee õilis inimene, wapper ſõjamees ja ustaw iſamaa poeg. 7. juuni warahommikul 1927. a. ſulges ta ſilmad igaweſeks: mida ei ſuutnud teha waenlaste kuulid, ſeda ſuutis kuri haigus — tiiſikus. Kuid mälestus kapten Jaan Tõnisſoniſt ei kao. See mees elab meie mälestuſes edaſi — laitmatu eeskujuna kõigile iſamaa poegadele.

1. ſuurtükiwäe grupi ohwitſeride kogu algatuſel, 5. ja 2. ſuurtükiwäe gruppide ja lahingkaaslaste toetuſel kerkib tema kalmule kodumaa ja ſoome graniidiſt kaunis mälestusſammas.

Kadunu kaaswõitlejad, ükski meiſt ei puudu kapten Tõnisſoni mälestusmärgi awamiſelt, — lugupidamiſe ja austuſe awalduſelt tema mälestuſele ja teenetele!

Gorgulow hukati.

Wabariigi preſident Lebrun keeldus armu andmaſt oma eelkäija, preſident Doumer' mõrtſukale, Wene pagulaſele Gorgulowile. Armuandmiſe palwe lükati tagaſi. Sellega astus ſurmaotſus preſidendi mõrtſuka kohta lõplikult jõusſe.

Gorgulow hukati warahommikul Arago bulwaril Santé wangla juures.

Mees otsib oma naist

Will Ambergi põnewusromaan.

„Pole juſt palju, kulla mees!" ütles Hammer kaastundlikult.

„Kuidas ſa oled Ina Heldtiga rahul?„ küſis Kaiſerlien.

„Ta ei tööta minu oſakonnas. Ta on ülewal, Erzi juures. Aga tema oſakonna ülem kiitis mulle, et olewat oiwaline tööjõud, wäſimatu ja tüdimatu."

„Oli kena ſinuſt, et aitaſid teda", kiitis Kaiſerlien.

„Kas ſoowid temaga kõnelda?"

„Terwitakſin teda heameelega."

Kui Ina Heldt oma endiſt peremeeſt nägi, libiſes nõrk jällenägemisrõõm üle tema näo. Kaiſerlien leidis, et Ina näeb wäſinud wälja.

„Kuidas käſi käib, proua Heldt?"

„Tänan, hästi. Mul on wähemalt teenistus. Ja kuidas on lugu teie asjaga?"

„Wanawiiſi."

Ina läks tõſiſeks.

Kui Hammer poleks juures olnud, ſiis ta oleks oma wana etteheidet, et Kaiſerlien peaks politſei poole abiſaamiſeks pöörama, korranud.

„Kuidas meeldib teile uus tegewus?"

Ina kehitas õlgu.

Paistis, et ta Hammeri juureſolekul ei tahtnud kaewata.

„See on ſuur ettewõte. Wäike rattake oled ſiin ſuures maſinawärgis", ſõnas ta nukralt.

„Wõib-olla tuleb aeg, kus wõin teid paluda nüüdne teenistuskoht uuesti wahetada minu laboratooriumi wastu", wastas Kaiſerlien.

Ina pidas ſeda heatahtlikuks lohutuſeks.

Kaiſerlien andis lubaduſe, et külastab teda lähemal ajal, kui Ina on teenistuſeſt waba, wanemate kodus...

Päraſt ſeda mitme tunni kestel Kaiſerlienil oli rohkesti piſitoimetamiſt. Tundide kaupa ta istus Alekſandri platſil aſuwas politſeiaſutiſes, et ſelgitada, kas keegi Edith Wismut wõi Edith Gotron pole wahepeal ſisſe mellitud. Ei olnud. Profesſor Cinon? Ka mitte. Nora Tjetjen? Samuti asjata järelepärimine.

Tujutult lahkus Kaiſerlien wiimaks. Aga ta pööras warsti jälle tagaſi. Talle meenus, et ta Edith Wismuti aſukohaſt wõis waheſt teiſel wiiſil teada ſaada.

Edith oli ju, kui Haſenstab oli kõnelnud tõtt, abielus dr. Hans Körthega. Nii ta päris Edith Körthet. Tõſi, ſelle nimega iſik oli olemas. Kuid ta oli juba kahe aasta eeſt wälja mellitud.

„Kas ta on abielus dr. Hans Körthega?"

Seda küll, nii ta oli.

Elukutſelt õigusteadlane?

Ametnik heitis pilgu meldimiskaardile. Jah, ta wõis olla ſedagi.

„Siin ſeiſab: dr. Hans Körthe, adwokaat; adwokaat on ſiis hiljem kriipſutatud maha ja ſelle aſemel kirjutatud konſulent. Elab Pasſau tän. 7."

5.

Õhtupoolik nägi dr. Kaiſerlieni Pasſau tänawas number 7.

Ukſehoidja widutas kawalalt ſilmi ja küſis: „Kui ſuure ſummaga teil on tegemiſt, minu härra?"

Kaiſerlien arwas meeſt mõiſtwat. Ta wõttis rahakoti taskuſt.

„Nii ſee ei olnud mõeldud," kinnitas ukſehoidja, pistis aga rahapaberi tasku. „Tahtſin küſida, kuiſuguſe ſumma ta teile wõlgneb."

Kaiſerlien taipas. Ta ei olnud ainuke, kes oli dr. Hans Körtheſt huwitatud. Teiſi näis olewat üsna kenake hulk ja need paistſid kõik olewat wõlauſaldajad.

„Pole wiſt kõige rumalamini, tehtud, kui eſinen minagi wõlauſaldajana" käis Kaiſerlienil peaſt mõte läbi, ja ta küſis: „Kas on loota, et talt ſaab midagi kätte?"

Ukſehoidja kehitas õlgu.

„Kes ſeda teab, minu härra. Wõlgades ta näib olewat igatahes üle-peakaela. Aga ſeda mitte eilſeſt ſaadik. Nii on ſee juba aastaid, ja inimeſed näiwad ka ikkagi kuidagiwiiſi oma raha kätte ſaawat. Kui ta korteriüüri korralikult ei makſaks, ei peaks teda peremees päewagi korteris."

„Kas temaga wõiks ſaada kokku?"

„Praegu küll mitte!" kostis ukſehoidja. „Ta on ära ſõitnud. Keſkmiſelt kolmſada päewa wastas ta wiibib reiſidel."

„Kas ta büroo ei aſu ſiis ſiin majas?"

„Ei", kõlas wastus.

„Aga ta naiſel näib olewat raha üsna kenasti, ta wõiks ju mehe wõlad taſuda."

Jällegi kawal naeratus.

„Mine tea, kas tal naiſt ongi."

„Siiski!" kinnitas Kaiſerlien. „Ta näitas iſe mulle laulatustunnistuſt.

„Nojah", ſõnas ukſehoidja. „Kui ſee tunnistus üsna wanaſt ajaſt pärit on, ſiis ta wõib ju ka olla õige. Kunagi ta oli abielus küll. Aga ſinna on tükk aega tagaſi, ſiis purunes abielu, nad läkſid lahku. Mõnikord kohtan tema lahutatud naiſt tänawal. Kena inimene. Ma ei uſu aga, et ta oma waranduſeſt punaſt pennigi on ſaanud tagaſi."

„Dr. Körthe peab olema ſiiski abielus", kinnitas Kaiſerlien põikpealiſelt.

„Ei ole", wäitis ukſehoidja ſama kangekaelſelt. „Wõib ju olla, et tal on mõni tõſiſem wahekord kellegagi. Mõni aeg käis ſiia keegi pika kaswuga mustaſilmaline olewus, oli ehitud teine ja wärwitud. Kuid nüüd ma paaril wiimaſel kuul pole näinud ſedagi. Et dr. Körthega oleks temaga abielus, ſeda ma ei uſu."

„Wõib-olla kõneleme üheſt ja ſamaſt iſikuſt", jatkas Kaiſerlien. „Muide, mul on üks üleswõte kaaſas, milleſt on näha, et ta on abiellunud."

„Ei wõi olla," ſõnas ukſehoidja uskumata.

„Siiski!" kinnitas Kaiſerlien ja tõmbas rinnataskuſt päewapildi, mille ta Haſenstabilt oli ſaanud.

Ukſehoidja heitis lühikeſe pilgu üleswõttele.

„Ei, ſee ei ole ta küll," ütles ta ſiis. „See on keegi teine."

„Kuid dr. Körthe on ju pildil ometi?"

„Seda küll," kinnitas ukſehoidja.

„Siis on pildil waheſt tema lahutatud naine?"

„Ei," kostis ukſehoidja. „Tema lahutatud naine ſee pole ka. Too on tunduwalt wanem ſelleſt ſiin."

Ukſehoidja mõtles piſut järele ja ütles ſiis:

„Oodake, näidake mulle weel piſut ſeda üleswõtet."

Kaiſerlien ulatas päewapildi uuesti mehe kätte.

„Wanduda ma ei wõi küll," ſõnas ta järelemõtlikult, „kuid mulle näib, et ma tunnen ſeda naiſt. See oli ka kõigeſt paar, kolm päewa tema juures. Kuid ſelleſt on juba aastat kaks tagaſi. Kaua ta ei pidanud wastu tema juures. Aga

Wene seltsi ja rahwusliku liidu Narwa liidrid pukilt kukutamisel?

Ei olda rahul wene ſeltſi maja üürimiſega „wõõrasteſſe kätesſe" ja linnanõunik A. Osſipowi kahekohapidamiſega.

Tallinna wene lehe kuulmiſt mööda weel käesolewal aastal mõndki ſeniſt wenelaste liidrit kohapeal ootab pukilt kukutamine. Narwa wene ſeltſi ja rahwusliku liidu Narwa oſakonna tegewuſega nimelt ei olda rahul. Pahanduſe on toonud majja wenelaste ainuke ſeltskondlik hoone, mis teatawasti üüriti 3 aastaks kohalikule üleajateenijate kogule klubiruumideks. Majale wõlakoorem ajajookſul oli kaswanud nii koormawaks, et ſeltſi juhatuſe arwamiſt mööda teiſt ei jäänud teha. Kuna kohalike wene ſeltskondlikkude organiſatſioonide nõupidamine, mis peeti ſuwel, oli teinud otſuſe, et wene ſeltſi maja üüritaks wälja ainult mõnele wene organiſatſioonile, ſiis tõlgitſetakſe ſeltſijuhatuſe nüüdſet ſammu wene ſeltskonna arwamiſe ignoreerimiſena ja rahwuslike huwide „mahamüümiſena." Wene rahwusliku liidu Narwa oſakonnale pannakſe pahaks, et ta „ei liigutanud lillegi", et wene ſeltſi maja minekut „wõõrastesſe kätesſe" ära hoida. Mõlema organiſatſiooni juhtide peres ähwardatakſe nüüd panna „uus luud" weel käesolewal aastal põhjalikult pühkima.

„Uus luud" pühkima!

Ka ei oldawat rahul wenelaſeſt linnanõuniku A. Osſipowi kahekohapidamiſega (A. Osſipow waliti teatawasti riigikogusſe). Leht kuuleb, et linnawolikogu wenelaste rühm juba ſuwel on teinud otſuſe, et Osſipow walikſ ühe kaheſt: kas jääb linnanõunikuks wõi läheb riigikogusſe. Tegelikult kaugemale ſelleſt otſuſeſt pole ſaadudki. Linnanõunik Osſipow keelduwat andmaſt käeſt kohta linnawalitſuſes ja põhjendawat oma wastuſeismiſt ſellega, et wolikogu eesti rühmade enamus ei ole nõus tema aſemele uut nõunikku wenelaste ſeaſt walima.

Saatuslikud wiis päewa.

Läänemaal paljastati 1922. a. roim.

Haapſalu kriminaalpolitſei poolt awastati ühe wana mõrtſukatöö peategelane. Nimelt langes julma mõrtſukatöö ohwriks 1922. a. 18. ſeptembril Taebla wallas Läänemaal, Rebaſe talu leſk perenaine Leena Kaalik, 41 a. wana. Roimas tunnistas ennaſt ſüüdi 14-aastane Leonhard Kraus, kes mõisteti Tallinna-Haapſalu rahukogu poolt 8 a. wangi. Leonhard Kraus ſuri mõned aastad hiljem Tallinna wanglas, kuid käesolewal ſügiſel Haapſalu rahukohtuniku juures olnud ühe protſesſi järelduſel hakati ſüüdimõistetu ſüüs kahtlema. Roim wõeti lähema uurimiſe alla ja nüüd ſelgus, et roima peategelane on wanglas ſurnud Leonhard Krauſi iſa Willem Kraus, 58 a. wana. Huwitaw on ſeejuures asjaolu, et õige mõrtſukas paljastati 5 päewa enne kuriteo aegumiſt, kuna 18. ſkp. oleks ſündmuſeſt ſaanud mööda täpſelt 10 aastat.

Kas Narwa linna môisad tükeldamisele?

Linnade põllumajanduslikkude maade korraldamiſe ſeadus wäljatöötamiſel.

Neil päewil linnade rentnike delegatſion käis hr. riigiwanema jutul. Delegatſioni juht E. Hanſar eſitas hr. riigiwanem Einbundile märgukirjo, mis käſitab linnade rendimaade korraldamiſt. — Märgukirjas palutakſe, et „Linnamaadel aſutatud rendikohtade rendiwahekordade ſeaduſe eelnõu ſaaks riigikokku arutada antud. See ſeaduſe eelnõu näeb ette ſeniste rendimaade omanduſeks andmiſt linnade rentnikele. Riigiwanem päris rentnike delegatſioni juhilt ſeletuſt linnade rendimaade üle ning ſelgus, et hr. riigiwanem oli asjaga täitſa kurſis.

23. ſ. k. p. astub põllutööministeeriumis kokku miniſteeriumite waheline ſegakomisjon, kes hakkab harutama „Linnade põllumajanduslikkude maade korraldamiſe ſeaduſt." See ſeadus näeb ette linnade mõiſate tükeldamiſt ja nende rendikohtade wõõrandamiſt rentnikele, misſuguſed jäid popſiſeaduſe muutmiſe ſeaduſe alt wälja.

Linnade rentnike poolt wõtab ſegakomisjoni tööde ſt oſa linnade rentnike wolinik E. Hanſar, kes on linnade põllumajanduslikkude maade korraldamiſe küſimuſe algataja.

Linn, millel kaswab tuhandeaastane mets.

Carnegie instituut awaldas hiljuti dr. Morley ekspeditſiooni aruande Yakatani poolſaare metſades toimitud maiade kultuuri jälgimistööſt.

Ekspeditſioon leidis ürgmetſaſt wana maiade linna waremed. Maiad nimetaſid ſeda linna wanasti „Kahe kõrgendiku" linnaks. Igiwanade waremete juureſt leiti weel kaks püramiidi, mis olid aga täiesti kaswanud mulla alla, kandes enda turjal ürgmetſa.

Need waremed leidſid esmalt kummiotſijad, kes omil rännakuil läbistaſid Yukatani ürgmetſi. Kummiotſijate poolt juhatati uurijatele kätte linna waremete täpis aſukoht. Ning uurijad leidſidki ſuure linna waremed. Teadusmeeste arwates wõis linna õitſeaeg kuuluda meie ajaarwamiſe 2-ſe ſajandisſe.

Linn jäeti maha umbes pooleteiſetuhande aasta eeſt, mida tõendawad ka waremetel kaswawad puud, mille wanaduſt teadusmehed arwawad tuhandele aastale. Waremeteſt leiti ka kiwitahwleid wana maiade kirjaga, millele ſeni pole õnnestunud leida wõtit. Leiti ſamuti ka hulk mitmeſuguſeid kujuſid, mis olid pealkirjaga warustatud.

Töötute arv üha kasvab.

Kahe nädalaga kaswanud 150 inimeſe wõrra.

Suwekuudel waikſelt töötanud linna tööbörſil on ſügiſe ſaabudes märgata juba elawamat tegewuſt. Maal pea kõikjal on juba lõppenud põllutöö ja inimeſed walguwad linna tagaſi. Samuti lõppewad linnas wastu talwet igaſugu remondi- ja ehitustööd ning inimeſed jääwad tööta ja peawad otſima teenistuswõimaluſi mingil muul alal. Käesolewa kuu alul oli linna tööbörſil regiſtreeritud 333 töötut, kuid eile kuupäewa andmed oſutawad juba 483-pealiſt töötute hulka. Seega kahe nädala jookſul on töötute arw kaswanud 150 inimeſe wõrra.

Perekonnaſeiſuteateid.

8.—15. ſeptembrini regiſtreeriti Narwa linnaperekonnaſeiſuametis:

ſünde: Henno Lepp, Anatoli Kruleht, Walentina Tſwetkow ja Walentin Lebedew;

abiellumisſoowe: Nikolai Normann ja Matrjona Baranow; Arnold-Ferdinand Treimann ja Welda-Emilie Penſas; Ümmar Niſametdinow ja Saadja-Penju Newretdino; Paul Walter ja Aliiſe Raudſoo: August Sawi ja Elli Luks; Ilja Wilatſhew ja Olga Kukemelk; Arnold Pool ja Klaudja Sergejew; Peeter Gutſõlin ja Adeele Riimanſon, Walter Luup ja Leida-Tereſe Kisſalep; Walentin Ilwes ja Klaara Tõnisſon; Rudolf Hans ja Helene Leppik;

abiellumiſi: Ants Piirak ja Friida Tiigen;

ſurmajuhtumeid: Luule Sarubin, 9 kuud wana; Georgi Krõlow, 1 kuu wana; Maria Wegewarth, 41 a. wana; Jewdokia Pugatſhew, 35 a. wana.

Kiri toimetuſele.

W. a.

„Põhja Eesti" toimetus!

Palun teie lugupeetud lehes awalda õiendus kirjutiſe kohta „Palwewend wiinaſõbraks", milline ilmus teie lugupeetud lehes möödunud neljapäewal, 8. ſeptembril.

Kirjaſaatja mainib: „Juhtum on omapärane juſt ſellepäraſt, et Abel Elias on Waiwaras baptistide õpetajaks — lugijaks".

Waiwara on küll Narwa baptisti koguduſe rajoonis, aga ſeal ei ela ühtki baptisti koguduſe liiget. Ei ole ka eelmainitud „Abel Elias'e" nime koguduſe liikmete nimekirjas, rääkimata jutlustajaſt wõi koguni „õpetajaſt". Siin on tegemiſt waid ekſiarwamiſega, ſeſt kõik ei ole baptistid, kes oskawad piibelt lugeda wõi jutlustada.

Parima lugupidamiſega

Priidik Pasſelman,
Narwa baptisti koguduſe jutlustaja.

Eesti Pank wallandab abielus naiſi.

1. oktoobriſt on Eesti Pangas üles öeldud 13 naisametnikule, kelle mehed teeniwad.

Wallandamiſele kuuluwad prouad: Moorſon, Balkenklau, Treumann, Norgan, Tammik, Grentz, Grentzmann, Pank, Ero, Rõks, Paalberg, Pärn ja Ploom.

SSSR praakkauba nõiaringis.

Ettewõtteile on kaſulikum toota praaki eraturule, kui walmistada head kaupa „ſotſialiſtlikule ſektorile"

Hulgalisi wangistusi riiklikes ettewõtteis.

Moſkwaſt ſaabub teateid äpardunud katſeſt korraldada adminiſtratiiwſete abinõude waral wäike- ja käſitööstuſe ſaaduste müüki turuhindadega.

On ſelgunud näiteks, et ſaapawabrikuil „majandusliku kaſu ſeiſukohalt" on tuluſam pealſete lõikamiſel rikkuda nahka, ſelle aſemel, et taſtſaada täiewäärtuslikku materjali. Aſi ſeiſab ſelles, et walmisſaapad tulewad anda „ſotſialiſtlikule ſektorile" kindlate normihindade eeſt. „Nahareste" aga wõib töötada ümber walitſuſe poolt antud „maſstarwituſe juhtnööride" kohaſelt mitmeſugusteks ſaadusteks eraturu tarwitajaile wõi ſiis müüa käſitööliſile toormaterjaliks — nii ühel kui teiſel juhtumiſel wabrik ſaab rohkem kui walmislõigatud taldadeſt, pealſeteſt jne. Samuti tekstiilwabrikuil on kaſulikum lasta müügile watti, willa, rikkuda kangakudet ja walmistada praaki. Rikutud materjal läheb kõrgete turuhindadega müügile, hea kauba eeſt „ſotſialiſtlik ſektor" makſab ainult madalat normihinda ja ſedagi mitte kohemakſetawas rahas.

Kurikuulſaks ſai hiljuti ſuure partii weowankrite jaoks walmistatud kaſelaudade wäljapraakimiſe lugu. Lauamaterjal tunnistati kõlbmatuks ja ta läks otſemaid puuluſikate ja teiste maſsartiklite walmistamiſeks. Aſi lõppes ettewõtte juhi areteerimiſega. Teda ſüüdistatakſe ſelles, et ostis üles materjali wastuwõtja ja järelewalwe-aſutiſe kaks agenti: andis neile kõwa altkäemakſu, et nad tunnistakſid lauamaterjali praagiks. Nii wõis materjal minna ettewõttele kaſulikumail tingimuſil müügile.

Lehtedes teatati mõne aja eeſt, et üks Moſkwa tehasteſt laskis müügile keedupannid, milleſt igaüks kaalus 2½ kilogrammi. Tarwitajaile ſääraſeid panne muidugi ei olnud tarwis. Kuid pannid osteti ära märkſa kallima raha eeſt käſitööliste poolt „toormaterjaliks". Ettewõte ſai natuke liſa oma eelarwele teraſe „restide" müügiſt, eratarwitaja natuke rohkem nuge, ſirpe ja muid wajaliſi artikleid.

See — iſeeneſeſt paratamatu — ettewõtete püüe, kas wõi oſaliſeltki korraldada kahjulikku normimüüki kaſulikuks turumüügiks, walitſuſe poolt on tunnistatud „eriti kuritahtlikuks hangeldamiſeks." Maſstarwituſe juhtnööride kaſutamiſe päraſt hangeldamiſe otstarbel on wõetud wastutuſele terwe rida wäljapaistwaid tööstus- ja majandustegelaſi. Hangeldajate kirjas on ka mõned riiklike ettewõtete direktorid, üsna ſilmapaistwad parteitegelaſed. Kuid kuuldawasti Ordſhonikidſe iſegi leidwat, et ſääraſed hulgaliſed wangistamiſed ei too kaaſa muud kui aina üldiſemat tööstusplaanide nurjumiſt.

Protokoll märgib eksimusi...

Naisterahwa ſalapärane kadumine. Koſe walla elanik Nil Turgenew teatas politſeiwõimudele, et 30. augustil ſ. a. lahkus tema täieealine tütar Aleksandra koduſt ega pole ſeni weel tulnud tagaſi. Aleksandra Turgenew on 31 a. wana. Politſeiwõimud alustaſid naisterahwa otſimiſeks juurdluſt.

Sõimas naiſt ning pekſis meeſt ja poega. Narwas, Jaanilinnas elutſew Nikolai Mihailowi perekond on ſõjajalal oma naabrite Katarina Tuſhikowiga ja Timofei Borowikowiga. Ühel päewal naabrid ſõimaſid Nikolai Mihailowi naiſt ja kui N. Mihailow läks wahele ſegama, ſai ta naabrite käeſt „naha peale", ſamuti pekſid nad tema poega Nikolaid. Naabrite teguwiis tehti teatawaks politſeiwõimudele.

Annus, Hannuſed ja wägiwald. Auwere-Joala walla elanik Alfred Annus tõstis ſüüdistuſe Woldemar Kaltmanni wastu wägiwalla tarwitamiſes ja tema wallaswara rikkumiſes. Sama walla elanik Jooſep Hannus kaebas politſeile, et tema ſugulane Rudolf Hannus olewat tema wastu tarwitanud wägiwalda. Mõlemad kaebuſed protokolliti.

Sõim postiteel ja ſuuſõnal. Illuka wallas elutſew Elfriede Lullo ſai hakkama omapäraſe trikiga, kuidas kätte makſta oma wihawaenlaſele Priidik Selterile. Ta läkitas P. Selteri nimele anonüümkirju, mis nõretaſid ropuſt ſõimuſt ja ähwardusteſt. P. Selter tegi kindlaks, et kirjateel ſõimaja on E. Lullo, ja andis asjale ſeadusliku käigu. — Skarjatina walla elanik Stepan Koslowi awalduſel olewat tema au teoga ja ſõnaga haawanud ſamas elutſew Tatjana Woinow. — Narwas, linawabrik nr. 19—18 elutſew Anna Gortſhewski kaebas politſeile, et ſamas majas elutſew Miili Jakobſon olewat ſõnadega haawanud tema au.

Poonu, keda otſitakſe. Kolmapäewal ilmus Narwa politſei 2. jsk. kantſeleisſe Narwas, Posti tän. nr. 59-a aſuwa maja omanik Aleksander Wark, kes awaldas, et tema üürnik Richard Saarmann on äkki teadmatult kadunud. Elukorteri uks oli lukustatud, mistõttu majaomanik awaldas kahtluſt, et üürnik, kes tubli wiinawõtja mees, on ehk ennaſt korterisſe üles poonud, kuna ta waremalt eneſetapmiſeſt alati kõneles. Politſeikomisſari juuresolekul murti elukorteri uks lahti, kuid tuba oli tühi. Rich. Saarmanni otſimiſeks politſei alustas juurdluſt.

Kalurid ſõjajalal. Mõni päew tagaſi oli Narwa walla, Telliskiwi ja Alaküla kalurite wahel ſuurem lööming, mis tekkis püügikohtade päraſt. Nüüd teatas Narwa wallas elutſew kalur Anton Winogradow, et naabriküla kalurid Wladimir Jakowlew ja Aleksander Sidorow olewat häwitanud jões tema kalawõrgud. Kaebuſe põhjal koostati protokoll.

Terwe pere tegi naabrile liiga. Waſknarwa elanik Mihail Santin on hädas oma naabritega. Ühel päewal läinud kogu naabri perekond Pawel, Nikolai ja Olga Santinid tema heinamaale, kus hakanud ſuurima ſüdamerahuga niitma heina. M. Santin kutſus kohale politſei, kes omawolitarwitajale tegi protokolli.

Lööwad, pekſawad ja katlewad. Püsſi wallas elutſew August Põld kurtis politſeile, et Ernſt Weeber olewat teda löönud ja ähwardanud. — Weera Abramowi awalduſel lõi teda Narwa-Jõeſuus Helene Reitel, kelle wastutuſele wõtuks koostati protokoll. Sama H. Reiteli ſüüdistatakſe weel awaliku rahu rikkumiſes. — Auwere-Joala walla elanikku August Roſinat ſüüdistab löömis ſamas elutſew Aliide Kleemets. Wiimaſe wastu on tõstetud ka kaebus wiinastunult awalikus kohas rahurikkumiſes. — Püsſi wallas pekſis Walentin Blahin oma naabrielanikku Maria Mälli, kelle kaebuſel pekſjale koostati protokoll. — Samuti pekſmiſes ſüüdistab Erra walla elanik Jaan Waldes ſamas elutſewat Karl Koort ja Rudolf Parwet. — Waſknarwa wenelane Wasſili Sõtſhew ſattus kakelusſe ſamas elutſewa Arnold Kuntoriga. Lööming oli ſedawõrt äge, et meeste lahutamiſeks kutſuti kohale politſeiwõimud. Mõlemale riiukukele tehti protokoll awalikus kohas kaklemiſe ja rahurikkumiſe päraſt.

Õnnetuſi töölistega. Läinud nädala jookſul regiſtreeriti Wirumaa põlewkiwikaewandustes 10 õnnetusjuhtu töölistega. — Narwas wigastas keldri ehitamiſel oma ſõrme tööline Feodor Schljupin.

---

ma ei teadnud ſiis oletadagi, et ta oli abielus. Pildi järgi otſustades nad näiwad olewat küll laulatatud."

Piſut järele mõteldes liſas mees weel:

„Uſun päris kindlasti, et ſee on too, kes wiibis tema juures ainult mõne päewa. See oli ka ainuke mõiſtlik naisteſt, keda ta omas. Wähemalt lahke oli ta ja leidis meieſugustelegi mõne ſõbraliku ſõna."

„Kus ta on praegu, ſeda te muidugi ei tea?"

„Kahju küll, ei tea."

Oli juba hiline õhtupoolik.

Kaiſerlien oli pettunud ja wäſinud. Ta oli ſeda kõike eneſele kergemana ette kujutanud. Oli uskunud, et Nora Tjetjeni ja Cinoni nimi lahendab kõik. Ometi katſe oli eſialgu täiel määral nurjunud.

Ja ſiiski ta pidi midagi ette wõtma. Ei olnud mingit mõtet istuda hotellitoas ja lasta asjadel minna oma rada. Kui olidki Nora Tjetjeni ja Cinoni jäljed kadunud, tuli mõneſt teiſeſt kandiſt kinni hakata. Kui oli õige, et Spiona oli Hammeri naisſekretäri Schäferiga üks ja ſama iſik, ſiis pidi ju tee kelmide jõugu juure wiima ſelle Schäferi kaudu.

Kaiſerlienil ei olnud aimugi, kus ta elas. Aadresſbüroo oli juba kindlasti ſuletud. Järgmiſel päewal hankida teateid oleks tähendanud ajakaotuſt.

Oli aga ka weel teine wõimalus olemas: ſekretäri ſalaja jälgida, kui ta läheb teenistuskohaſt koju. Kell lähema kaupluſe aknal näitas kolmweerand kuut. Kuna ſündikaadi äri ukſed ei ſuletud enne kella wiit, wõis ta autoga weel jõuda õigeks ajaks kohale. Kas ta ſiis tänawal tabab Schäferi ja kas tal läheb korda teda jälgida, ſee rippus ära õnneſt.

Takſiauto wiis ta eeslinna. Kaks minutit enne kella kuut ta oli kohal. Mõni meeter ſisſekäiguſt eemal ta laskis auto peatada ja palus juhti oodata. Nüüd tuli olla wäle ja leida warjuline koht, kuſt wõis pidada tähelepanematult ſisſekäiku ſilmas.

Kaiſerlien ſilmitſes ſündikaadi maja wastas aſuwas tänawas mõnd tühet wõi peidukohta. Üks wäike kauplus aſus otſe teispool tänawat, ſelle kõrwal aed, edaſi laudaiaſt piiratud ehitusplats. Poeurgas ei olnud kõige halwem peidukohaks.

Samal hetkel Kaiſerlien nägi midagi, mis pani teda kui elektrilöögiſt tabatuna tukſatama: mõni meeter temaſt eemal möödus lonkiwal ſammul kõhetu mehekogu, mis Kaiſerlienile näis olewat iſeäralikult tuttaw. Pea piſut kallutatud wiltu, keha taarumas käigul korra waſakule, korra paremale, nii wõis kõndida ainult profesſor Cinon.

Kaiſerlien taipas, et ta praegu oli teinud wäärtusliku tähelepaneku.

Profesſor Cinon Sulfiid-Sündikaadi maja ees kedagi ootamas! Keda muud ta wõis oodata kui mitte Schäferi? Nii-ſiis tema kahtlus ei olnud aluſeta!

Kaiſerlien tõttas auto juure tagaſi ja tegi juhile korralduſe:

„Seda härrat, kes ſeal kõnnib, pidage ſilmas. Ta ootab arwatawasti üht daami, kes tuleb ametiſt. Neile järgnege, ilma et meid ſeejuures pandaks tähele."

Kaiſerlien wõttis ſõidukis istet.

Wabrikuwiled kuulutaſid päewatöö lõppu. Hetk hiljem woolas tihe rahwapilw peaehitiſeſt waſakut ja paremat kätt aſuwaiſt laiadeſt wärawateſt wälja. Need olid tööliſed, kelle wabrik nüüd hülgas nagu kopſud äratarwitatud õhu.

Ametnikud wäljuwad keſkmiſeſt ehitiſeſt, peaukſeſt, kaalus Kaiſerlien.

See arwamine ei petnud teda.

Büroo-inimeſt walgus tänawale wõrtatult hõredamalt. Nii oli kerge pidada ſilmas iga tuleſat.

Profesſor Cinon oli wahepeal keeranud tagaſi ja ſammus pikkamiſi peaukſe poole, auto ſihis.

„Nüüd peab langema liiſt", tundis Kaiſerlien ſüdame põkſudes.

Ja liiſt langeski.

Wiimaste tulejate ſeas wäljus ukſeſt keegi daam, ſale ja pika kaswuga, kes ſuundus Cinoni poole. Ta kandis halli kostüümi, halli kübarat, halle ſukki.

Kaiſerlienil läks ſilmade ees kirjuks. Ta tundis hästi ſeda naiſt, kes nüüd ütlemata ſüdamlikkuſega profesſor Cinonile ulatas käe.

See daam oli Ina Heldt.

*

Palume meie romaaniſõpru nüüd wastata järgmistele küſimustele:

1.

Mitmeſt liikmeſt koosneb kelmide jõuk, kes omandas Kaiſerlieni waranduſe?

2.

Kes on ſelle jõugu juht?

3.

Kas ſinna kuuluwad järgmiſed iſikud:

a) Edith Wismut?
b) Ina Heldt?
c) Profesſor Cinon?

Järgneb.

„Õuduste teater" Londonis

Kõmuliste elamuste harrastajaile.

Londonis algas kõigis teaatris juba ſügishooaeg ja ka Grand-Gingnol — „õuduste teater" awas oma ukſed.

„Õuduste teatri" programm koosneb kuueſt lühikeſeſt publiku närwe kõditawaſt näidendiſt. Eriti põrutawad on kaks näidendit, mis waataſaid ſageli ſunniwad hirmuſt püsti kargama ja kiljatama.

Jube tunne tekib tõepooleſt, kui jälgida tükki, milles mees oma naiſe armukeſe mürgitab teega ja mängu kestel tõmbab lina teelaualt, mis tegelikult on kirſt naiſe laibaga.

Teiſes näidendis poob mees, endine timukas, oma naiſe.

Timuka naiſe oſa etendab noor andekas näitleſanna Lidiya Sherwood, kes poomiſe ſtſeeni lawastab oſawalt ja tõetruult. Poomine toimub publiku ſilme ees ja kuigi kõik teawad, et naiſe keha hoiab ülal eriline peenikene, kuid tugew traat, wõib ju ſee igal ſilmapilgul katkeda! Ja mis juhtub ſiis?

Kõmuliste elamuste harrastajad on rahul, on rahul ka teatri direktor, ent on teadmatu, milline on eneſetunne näitleſannal, kes igal õhtul peab ſilmus kaelas rippuma õhus. Ta ju teab, et ta elu ſõltub waid traadi wastupidawuſeſt.

Teatri juhatus on ta elu kindlustanud 10.000 naelaga „poomiſe juhuks", nagu kirjutatud politſeile. Kuid mis kaſu on temal rahaſt peale ſurma! Wahwa näitleſanna ſiiski ei kaeba rasknste üle, arwatawasti olles juba harjunud oma kardetawa oſaga."

Ent teatri teener ei taha oma eluga ſugugi leppida. „Mis te ütlekſite", kõneles ta kord mingi kõmuliſe näidendi autorile, „kui te igal ööſel kella kaheteiſtkümne ja kahe wahel oleete ſunnitud tasſima laipu, kord lawale, kord lawa taha. Nad on küll ainult wahaſt, aga ſiiski..."

Lugege „Alutaguse Elu"

Tänu neile, kes seda wäärt.

Kümme aastat tagaſi, kui Joaoru linnaoſa Alekſandri kiriku ümbruſes kujutas eneſeſt üldpildis õudſet warematewälja, aſus Alekſandri koguduſe juures tööle rühmkond inimeſi, kes kandis ſoojuſt rinnas oma paljukannatanud koguduſe wastu. Wäſimatult on need inimeſed töötanud kogu aja, kaaſa tõmmates ja ſütitades ka teiſi. Nende töö tulemuſena ſeiſab Kiriku tän. nägus koguduſemaja, mille ehituswõlgadeſt loodetakſe wabaneda lõplikult lähemal ajal; ſiſemiſelt on nad olnud ſelleks waimliſeks jõuks, mis ühendab, teeb tugewaks.

Koguduſe juhatus awaldab ſiinkohal awalikult oma ſügawaimat tänu mainitud tegelaskonnale — meie kallimeelſe õpetajaprouaga eesotſas. Ärgu kustugu ſee püha tuluke nende inimeſte hingeſt ka tulewikus, waid jatkugu ſeda nende maiſe eluõhtuni ning kandugu ſee edaſi teistesſe, laiemaisſe liikmete hulkadesſe.

Koguduſe juhatus loodab näha pühapäewal, 18. ſkp. kell 5 pl. koguduſemajas korraldatawal tegelasõhtul wõimalikult rohkesti neid tegelaſi, kes kaaſa on elanud meie koguduſe wiimaſe aja rõõmu- ja muretunnid, et wõimalduks üheskoos tunda end ühiſe perena, mälestada ſeda, mis ajaſt kantud minewikku ning wõlgutada mõtteid tegewuswõimalusteſt tulewikus.

Alekſandri koguduſe juhatus.

Hiljuti Euroopa ringlennu wõitnud Poola lendur Zwirko ſai õnnetut ſurma.

„Alutaguse Elu“ on

uudisrikkam ajaleht.

Prantſuſe profesſori kõne Eesti üle.

Üks Prantſuſe õpetlaſi, kes wõttis oſa Tartu ülikooli 300 aasta juubelipidustusteſt, Toulouſe'i ülikooli profesſor krahw Begouen, kellel on ſuured teened eelajaloo uurimiſe alal, kõneles hiljuti Toulouſe'i ringhäälingus Eesti üle. Ta tuletas meelde Eesti ajalugu, eestlaste kangelaslikku wõitluſt oma iſeſeiswuſe eeſt, kiitis noore Eesti wabariigi töökuſt ja möödukuſt.

See kõne, mis leidis palju tähelepanu, aitab ſuuresti kaaſa Eesti tutwustamiſeks Prantſusmaal, kus Eesti on juba wõitnud endale palju tõſiſt poolehoidu.

Ameerika wõlapikendus Eestile.

Ühendriikide waraſekretär Mills teatas, et kõik riigid, kes on Ühendriikide wõlgnikud ja ſoowiwad kaſutada wõlamakſude edaſilükkamiſe eesõiguſt, peawad ſelleſt Washingtoni walitſuſele teatama hiljemalt 15. ſeptembri õhtuks, nagu ſee wastawates wõlalepingutes ette nähtud.

Mills ſeletas weel, et Eesti, Läti ja Poola wälja arwatud, ei ole ſeni ükski teine wõlgnikriik Ühendriikide walitſuſele teatanud, et ta ſoowiks wõlamakſude edaſilükkamiſt. Nimetatud kolme riigi wõlamakſud, kokku 1.252.000 dollarit, mis oleks tulnud taſuda 15. detſembril, lükatakſe nüüd kaheks aastaks edaſi.

Selle aja eeſt tuleb neil riikidel makſa 3,5 protſenti, mis on taſutaw poolaasta wiiſi.

Walitsus moraali walwel.

Lahutatud õpetajate-abielupaaride kooselamist ei lubata.

Wabariigi walitſus harutas huwitawat küſimuſt: mida teha nende lahutatud kooliõpetajateſt-abielupaaridega, kes enne abieluliste wallandamisſeaduſe jõusſe astumiſt oma abieluſidemed käristaſid, nüüd aga jatkawad ühiſt kooſelu ja ka ametipidamiſt. Haridusministeeriumile oli nimelt kohalikkude koolivalitſuste kaudu tulnud kaebuſi — inimeſed nuriſewad niiſuguste lahutatud koolijuhatajate paaride üle. Koolilaste teades abieluliſed pidawat olema lahutatud, elawat aga endiſelt koos. See mõjuwat lastesſe halwasti. Haridusministeerium aſub ſeiſukohal, et ſarnane ſeiſukord peaks likwideerima. Sedaſama pooldas ka walitſus. Haridusministeerium peab ſiin nüüd mõned tegelikud ſammud astuma.

Sügiſe algus on 23. ſept.

Sügiſe algab 23. ſeptembril kell 8. hom.

Kuu faaſid: täiskuu 14. ſept. kell 15. Samal päewal ka kuuwarjutus. Wiimane weerand 22. ſept. kl 19. Noorkuu 29. ſept. kell 17.

Planeetideſt paistab hommikuti mõni tund enne päikeſe tõuſu Weenus, hommikupoole ööd Mars, ſamuti Jupiter. Õhtuti on peale päikeſe loojaminekut madalas edelataewas Saturn.

Rändlinnud lahkuwad. Ööd muutuwad pikemaks ja külmemaks. Pea algab leheſadu ja närtſimiſeaeg.

Mis saab Eesti-Vene kaubalepingust.

19. ſeptembril lõpeb tähtaeg.

Kolm aastat tagaſi — 1929. a. ſõlmiti Eesti-Wene kaubaleping, milleſt loodeti, et ta toob kaaſa eneſega kaubawahetuſe elawuſe Eesti ja Wene wahel. Kahjuks kujuneſid aga aſjad hoopis wastupidiſelt: wenelaſed hakkaſid oma kaupa Eestisſe ſuurendatud energiaga ſiſſe wedama, Eestiſt aga hakati ikka wähem ja wähem ostuſid tegema.

Eesti majandusringides on päris kindlaks kujunenud weendumus, et Eesti-Wene kaubaleping tema kahjuliku ühekülgſuſe tõttu tuleb üles öelda.

Wastutaw toimetaja Hans Lill
Wäljaandja K-Ü „Põhja-Eesti“

Narwa teater „Wõitlejas“

Laupäewal, 17. skp. kell 8 õht
Koloratuursopraani
Miliza Korjus'e
KONTSERT.
Ainus laulude ja aariate õhtu.
Klaveril hra P. Lüdig.
Pääsmed: Kr. 1.50 — 0.35 senti, õpilased 0.25 senti.

Pühapäevel, 18. skp. kell 8 õht.
Rahvaetendusena
‚Meie küla poisid‘
H. Wisnapuu rahwatükk 3 w.
Pääsmed; Kr. 0.50, 0,35 ja 0.25 s
Pääsetähtede eelmüük: „Kooli“ kaupluses Suur tän. 14, M. Wõhma kellasepääris Joala tän. 16 ja kaks tundi enne algust teatri kassas.

Klaveritunde
annab Tallinna konserwatooriumi lõpetanud
helikunstnik
E. Schütz
Narvas, Rüütli t. nr. 13.
2. korral. Telefon 2-65.
Ülesanda kl. 4—6. p. l.

Noori
õunapuid
ja
marja-põõsaid,
parimad sordid, müüakse aiast. Narvas, Paemurru t. 31.

Vajatakse spetsiaal masinatega peen õmblustöödele
õpilast
ja
töölist.
Teat. saab J. Muttiku ärist Joala t. 22.

Aurulaevandus
A. Kotschnew
Narva—Narva-Jõesuu
Aurulaewa sõiduplaan 23. augustist 1932. kuni muutmiseni.

Äripäewadel

Narva-Jõesuust:	Narvast:
kell 6.45 h.	kell 11.40 h.
„ 12.45 p.	„ 3.30 p.
„ 5.10 p.	„ 6.15 õ.

Pühap. ja pühadel

Narva-Jõesuust;	Narvast;
kell 7.30 h.	kell 8.45 h.
„ 10— h.	„ 11.15 p.
„ 4.30 p.	„ 5.40 p.
„ 7.— õ.	„ 8.10 õ.

K-Ü. „Põhja Eesti“ trükk 1932

LINNA SPORDIVÄLJAL
Pühapäeval, 18. septembril, kell 3 p. l.
KOHTAVAD JALGPALLIS
Kalev—NTHK
Tallinn Narva
Esivõistluste 2 sarjas.
Pääsmed: 50, 25 ja 10 senti. N.T.H.K. Juhatus

Pühapäeval, 18. septembril kell 11 homm. korraldab Narva Tööstus-ettevõtjate ühisus N. E. S. „Ilmarises“
Avaliku kõnekoosoleku
JÄRGMISE PÄEVAKORRAGA:
1. Koosoleku avamine.
2. Narva Tööstusameti esimehe hra Ins. Kirschbaumi referaat Meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seaduse üle.
3. Narva Tööst.-ettev. ühisuse esimees hra A. Karja: Mis tuleks teha, et Meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seadus ei takistaks tööd, ega tööoskuse praktilist õppimist.
4. Koosolekul üleskerkinud küsimused.

Juhatus.

Vabatahtlik oksjon.

Pühapäeval, 18. septembril 1932. a. kell 12 päeval müüakse Narvas, Ingeri ja Aia tän. nurgal, Grünbergi majas № 2 (Pantelejev'ite maja vastas) ENAMPAKKUMISE TEEL mitmesugune tubane sisseseade, nagu; riidekapp, puhvet, köögikapp, voodid matratsidega, teemasin ja n. e.

Linna oksjonaator: A. HOCHMUTH.

Jalanõude nägusus, wastupidawus ja odawus on ostjaskonna esimeseks nõudeks.
Kogu Narwa eelistab ainult
G. ANTIPOVI,
Joala tän. 18 asuwas,
moodsate jalanõude ärist ostetud kaupa.
Suur walik igasugu daamide ja härrade
tänava- ja pallikingi.

Kr. Kütt Narwas, Malmi tän. 1.
Telefon 224.
Müüb:
Tapetit
Seina- ja tahwelpappi
Naelu, igasuguseid
Ukse- ja aknahingesid
Lukkusid
Kruuwisid
Plekki, tsingitud ja raud
Tõrwa ja tõrwapappi
Lakki ja wärwi, maalr. ja tisler.
Pintsleid
Priimuseid ja nende osasid
Email köögiriistu
Klaas- ja kiwinõusid
Aknaklaasi j. n. e.
Wõistlemata hindadega.

Palun tutvuge meie hindadega ja kauba kvaliteediga!
Suures valikus
Daamidele: villased jakkid, jumperid, sukkad, siidi ja poomvilla pesu.
Härradele: Triiksärgid, sidemed, sokkid j. n. e. j. n. e.
KARUSNAHKU imeodavalt.
Joh. Muttik
Moe-, pudu- ja pesuäri,
Narvas, Joala tän. 22.
Telef. 302.

Narva Majaomanike Pank
Annab laenusid majade, kaupade ja wekslite kindlustustel
Võtab raha hoiule ajakohaste protsentidega ja toimetab kõiki muid panga operatsioone.
Narva, Peetri plats 2, telef. 268 (omas majas).

REKLAAM
millist loeks kogu Narva!
Meie eritellimise peale on kohale jõudnud sügiseseks hooajaks
MÜÜRILEHTEDE PABER
mitmes erivärvis ja suuruses.
Uudis suurformaat kolmes värvis 72X108.
Seltskondliku ettevõtte, peo, loterii-allegri, kontserdi jne., kordamineku eest hoolitseb kõige paremini
nägus müürileht
vaateakendel ja linna tulpadel. Teie nõudeid rahuldab siin kõige odavamini, kiiremini ja maitsekalt
„PÕHJA EESTI“ trükikoda

Ämmaemand
L. ESPENBERG
Narvas, Posti 53 (Peetri pl).
Wastuwõtmine igal äripäewal kl. 10—1 ja 5—7.
Pühapäewadel kl. 10—11.

Dr. Kress
Sise (kops, süda jne.) laste ja suguhaigused.
Elektri raw. Kab. Diathermia. Sollux. Kõrgustiku-päikene. Narwas, Suur tn. 20.
Telefon 212.

Dr. A. Levitski
Sise- ja närvihaigused.
Elektri rawimise kabinett (kõrgust. päike, diathermia).
Kraavi t. nr. 14.
Telefon 236.
Kõnetunnid 11—1 ja 5—7.

Dr. W. LEBEDEW
Sugu- ja nahahaigused.
Wastuwõtmine igapäew kella 10—1 ja 4—7.
Vabaduse t. Nr. 29
Telefon nr. 208.

Elan nüüd Salme t. nr. 2
(Tuisu maja)
Dr. Ilse Ugam-Põder
Naishaiguste eriarst.
Wastuwõtt kl. ½9—½10 ja kl. 3—5 p. l.
Telefon 312.

Tagasi jõudnud
Dr. K. HOFFMANN
Chirurgia, nina-, kõrva- ja kurguhaigused.
Wastuwõtmine: Kreenholmis ½1—1; ½5—½6.
Telef. 32. Laupäewal wastuwõtmist ei ole.
Linnas: Dr. Kressi korteris, Suur t. 20. Esmaspäewal ja neljapäewal 7 8. Tel. 212

Dr. med.
F. Zur-Mühlen
Naistehaig. ja sünnitusabi.
Vastuvõtmine: teisipäeval, kesknädalal, reedel ja laupäeval kella 3—4.
Kraavi tän. 14, dr. Levitski korter. Telefon 47.

Dr. Maria Heinrichsen-Kuusin
Nais-, sugu- ja sisehaigused
Wastuwõtmine äripäewadel kella 11—1 ja 5—7. Narvas,
Joala tän. nr. 19,
(Sinka m., Juhkentali apteegi kõrwal).

Dr. C. Becker.
Tel. 195.
Erahaigete vastuvõtmine Kreenholmi haigemajas iga päew 12—1 ja 5—6
Dr. A. Kressi korteris (Suur t. 20) teisipäew reede 7—8.

Wäljaüürida
korter
4 tuba, kööt, eſik ja wann.
Narwa, Tulewiku tn. 10.

Narwas südalinnas
maja
müüa, kr. 25000.
Aastane sissetulek 3200 kr.
Soow. kirj. slt. „Maja“.